

NOJ/SGGJ

Personvagn litt BC

Den här personvagn tillverkade 1905 av Ljunggrens Mekaniska Verkstad i Kristianstad för Nässjö-Oskarshamns Järnväg, NOJ. Året efter tillverkades en likadan vagn för Sala-Gysinge-Gävles Järnväg, SGGJ. En enkel, 2-axlig kombinerad andra och tredjeklass-vagn.

Vagnen har är en rätt speciell, asymmetrisk kupéindelning med toalett i mitten. Dörrarna ut på plattformarna sitter också så asymmetriskt att plattformsgolvet har en liten utbyggnad för att passa dörrarna. Den ena plattformsrindens stängs till lite snett läge.

Konstruktion

Vagnen byggs i fyra delar: underrede, korg, tak och lanternin. Dessa byggs och målas var för sig och skruvas därefter ihop.

Underrede

Bocka den nedre flänsen på långbalkarna (2) vinkelrät. Löd fast långbalkarna i golvet (1). Löd inte sista halvcentimeter närmast ändarna.

Bocka korgstagen så de ansluter snett uppåt mot golvet. Löd fast, justera längd.

Tag loss buffertbalkarna (3), knacka ut nitarna med hjälp av nitänvisningarna på baksidan. Vik ihop och löd fast. Nu kan långbalkarna lödas fast ända ut.

Korg

Löd fast fästvinklar (4) på gavlarna (5). En upptill (utan mutter) och en nertill (med mutter), centrerat och jäms med kant.

Forma korgsidorna (6) så att de blir svagt böjda i nedkant. Måtta mot en gavel.

Löd på korgsidorna fast fönsterbågarna (7a-d).

Löd ihop gavlar och korgsidor. Justera så att korgen inte vickar på ett plant underlag.

Löd fast mellanvägg (8) mellan de bägge mittfönstren. Lägg en plåt under väggen så dess undersida ligger ca 0,4 mm högre än ytterväggen.

Lanternintak

Stick in distanserna (9) i lanterninens långsidor. Observera att sidorna är asymmetriska Löd ihop lanterninsidorna (10) med lanterningavlarna (11). Justera så att paketet inte vickar på ett plant underlag.

Forma lanterninens tak (12). Lägg taket upp och ner. Lägg lanterninen centrerat i taket. Löd fast den ena gaveln i taket i en enda punkt, mitt på. Gör likadant med den andra gaveln. Avsluta med att löda längs alla fogar.

Löd fast fästvinklar (4) med mutter på gavlarna.

Löd fast ventillock (13) längst ut på di-

Huvuddata

Axelavstånd	7500 mm
Längd över buffertbalk	12000 mm
Längd över buffertar	13300 mm
Korgbredd	3150 mm
Korglängd	10400 mm
Höjd	3930 mm
Vikt	??,? ton
Antal sittplatser, B+C	12+37

stanserna.

Tak

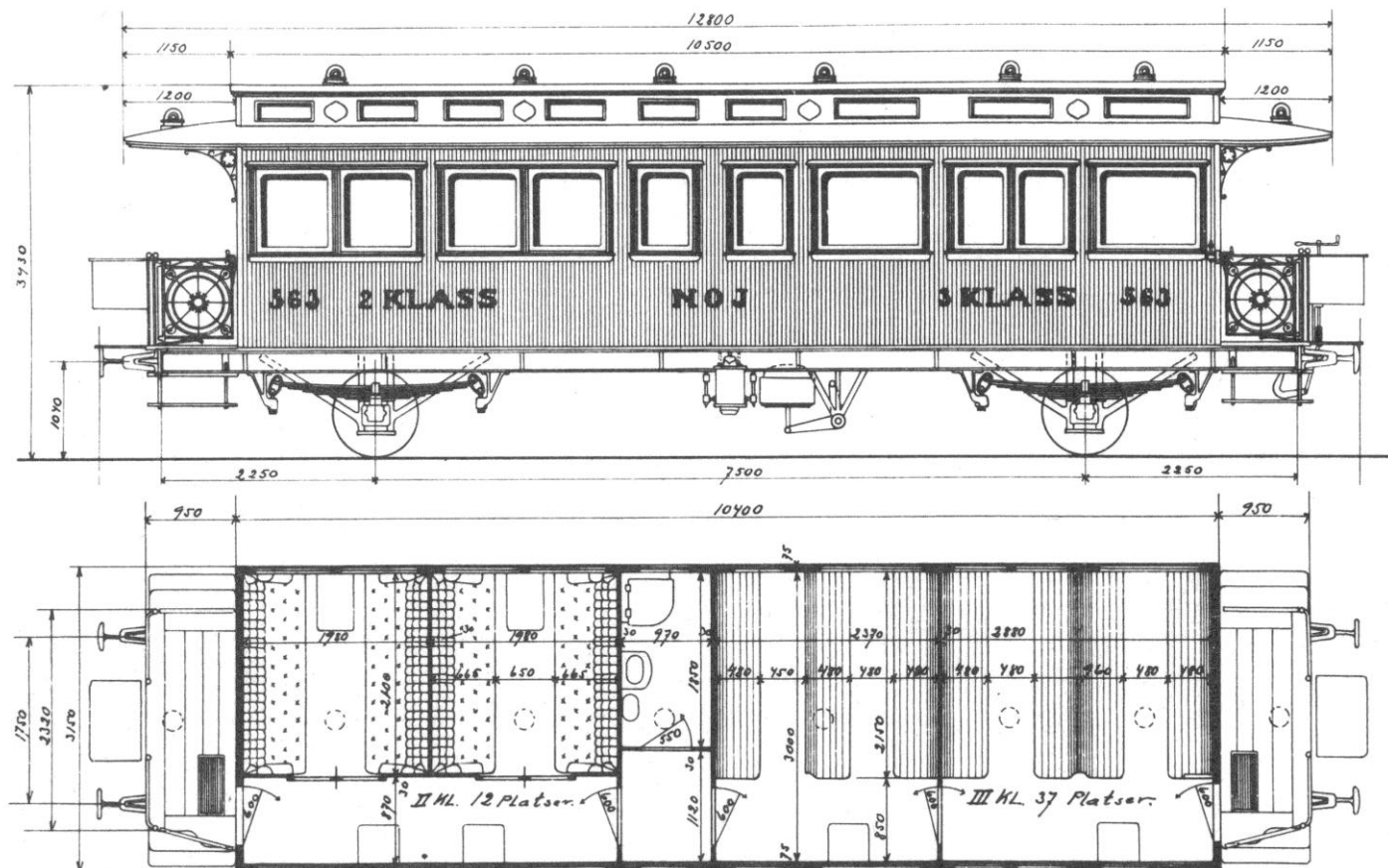
Putsa till det vakuumformade plasttaket (14).. Takets nedkant ska precis nå ned till ytterväggarna på korgen. Börja med sax eller kniv. Fortsätt med en grövre fil.

Gör hål i taket för skruvarna som ska hålla ihop korg, tak och lanternin. Använd vagnskorgen som mall.

Under taket, över plattformarna, ska det sitta en tunn list (15). Gör av tunn plastlist eller tillplattad mässingstråd.

Fjäderpaket

Tag loss de fyra fjäderpaketen (16) från etsplåten så att de fortfarande hänger ihop. Vik ihop som dragspel. Dränk in med lödvätska och löd därefter med lödtenn som får sugas in i kapillärt

Hjulupphängning

Hjulupphängningen är gjord för att kunna få en viss rörlighet på axlarna och därmed en bättre möjlighet att ta upp felaktigheter i spårläget. Studera sprängskissen så förstår du nog hur det är tänkt att fungera.

Bocka ihop lagergafflarna (17) och löd i bockningarna för större styrka.

Vik ner bromsbackarna så de står vertikalt. Vik dubbelt och löd själva backarna. Fila rent den sida som ska peka mot hjulet. Löd bromsbalans (18) mellan bromsbackarna

Löd fast en ca 12 cm lång tråd (19) centrerat på den ena lagergaffeln. Placera de båda lagergafflarna på ett millimeterpapper så att avståndet mellan t ex bägge gafflarnas vänsterkant är 86,2 mm (dvs. axelavstånd). Löd fast tråden även på den andra lagergaffeln.

Lägg hela hjulupphängningen på golvet. Centra i längdled. Löd fast tråden i golvet på de två markerade ställen, gärna med något litet mellanlägg.

Limma två gummibitar (20) mellan golv och lagergafflar så att den ena kan vicka lite grann.

Löd fast fjäderpaketen i långbalkarna så de hamnar centrerat vid lagergafflarna.

Limma fast axelboxar (21).

Detaljering underrede

Löd fast fotstegskonsolerna (22) i långbalkarna. Löd fast fotstegen (23) på konsolerna.

Montera:

- koppelkrokar (24)
- hästdragöglor (25)
- kopplarhandtag (26)
- buffertar (27)

Kopplarhandtagen ska sticka ca 4 mm nedanför buffertbalken, bockade till 45 grader.

Plattformer

Gör stolpar (29). Tunna nålar kan bli bra. Gör annars av mä-tråd med några varv tunn tråd i toppen som löds fast och formas runda. Löd fast i plattformsgolvet.

Bocka ner överliggarna på plattformsräckena (30). Bocka till räckena så det passar plattformsstolparna. Ta bort den bit på räcket som är markerat med krysslöd fast räckena innanför stolparna.

Bocka till övergångsbryggornas (31) fäste i underkant. Löd fast mot vagnsgolvet.

Löd ihop broms med vev (32), länkar (33), stång (34) och länk (35).

Detaljering vagnskorg, tak

Bocka till och löd fast handrücken (36) i korggavlarna. Det finns bara handrücke på ena sidan.

Löd fast takkonsolerna (37) så de hamnar precis under det utstickande taket.

Montera:

- handtag i gaveldörrar (38)
- slutsignalhållare (39)
- belysningskåpor (40)

Slutmontering

Skruva ihop korg med lanternin med taket däremellan.

Skruva ihop golvet med korgen.

Målning

SJ-brun	Korg, plattformsräcken, lanterninsidor
Ljusbrunt	Fönsterbågar
Mörkt grå	Utsida tak, lanternintak
Gråsvart	Hela underredet, övergångsbryggor, grindar, plattformsräcken, ledstänger

Undersidan på taket, över plattformarna, var troligen blekt gul men kan också målas SJ-brun.

Härefter klarlack dekalerna, mattlack Väderbitning och sist glasning av fönster.

Märkning

Mitt på korgsida: bansignatur.

Under de yttre fönstren: 3

I nedre hörnen på sidorna: vagnsnummer

På rambalk från vänster:

- littera (BC)
- vikt (Vr xx ton)
- broms (Tryckluftsbroms)
- axelavstånd (7,5 m)
- bansignatur + nummer
- tillverkarskytt
- sittplatser
- revisions- och vägningsdatum
- littera (BC)

Stycklista

ID	Ant	Benämning
1	1	Golv
2	2	Långbalk
3	2	Buffertbalk
4	6	Fästvinkel
5	1+1	Gavel
6	1+1	Sidovägg
7a	4	Fönsterbågar, 2 klass
7b	4	Fönsterbågar, mittfönster
7c	4	Fönsterbågar, 3 klass
7d	2	Fönsterbågar, 3 klass, delat
8	1	Mellänvägg
9	4	Distans
10	1+1	Lanterninsida
11	2	Lanterningavel
12	1	Lanternintak
13	8	Ventillock
14	1	Tak
15	2	Taklist, 0,5 fyrkantlist, plast el 0,4 mm mä
16	4	Fjäderpaket
17	2	Lagergaffel
18	2	Bromsbalans
19	1*	Lagergaffeltråd, 0,3 mm pianotråd
20	1	Gummidik
21	4	Axelbox
22	4	Fotstegskonsol
23	8	Fotsteg
24	2	Koppelkrok
25	4	Hästdragöglor
26	4*	Kopplarhandtag, 0,3 mm
27	4	Buffertar
29	8*	Plattformsstolpar, 0,6 mm mä
30	2	Plattformsräcke
31	2	Övergångsbrygga
32	1	Bromsvev
33	1	Bromslänk
34	1*	Bromsstång, 0,4 mm
35	1	Bromslänk
36	4*	Handrücke, 0,4 mm
37	1	Takkonsoler
38	4*	Handtag, 0,3 mm
39	4	Slutsignalhållare
40	8	Belysningskåpa
41	2*	Hjulaxlar, d=10,7 mm

*=ingår ej i byggsatsen

